

Wniosek o wydanie zaświadczenia o wysokości zobowiązań spadkodawcy

Informacje ogólne

Kiedy po zaświadczenie

Przyjmując spadek, musimy liczyć się z tym, że nie zawsze będzie to dla nas korzystne. Czasami będzie się to wiązało z koniecznością zapłacenia podatków, z którymi zalegał spadkodawca. Dlatego zawsze warto przed przyjęciem spadku sprawdzić, czy spadkodawca pozostawia spadek bez dodatkowych obciążeń. Będziemy wtedy mogli z łatwością podjąć decyzję o tym, czy taki spadek przyjąć, czy też z niego zrezygnować. Żeby dowiedzieć się o tym, czy spadkodawca nie miał problemów z urzędem skarbowym, najłatwiej wystąpić do takiego urzędu z wnioskiem o wydanie zaświadczenia o wysokości zobowiązań podatkowych spadkodawcy.

Sposoby otrzymania spadku

Mamy dwie możliwości otrzymania spadku. Pierwsza to sytuacja, kiedy stajemy się spadkobiercą na mocy samych przepisów (jest to tzw. dziedziczenie ustawowe, bo to ustawa stanowi, kiedy, kto i po kim może dziedziczyć). Sytuacje takie w praktyce istnieją między krewnymi. Druga możliwość otrzymania spadku nie ogranicza się tylko do krewnych. Tu spadek może otrzymać każdy po każdym, bez konieczności istnienia więzów rodzinnych. Do takiego dziedziczenia konieczne jest wskazanie nas jako spadkobierców w testamencie.

Odpowiedzialność za podatki spadkodawcy

O tym, kiedy spadkobierca odpowiada za zaległości podatkowe oraz inne należności podatkowe spadkodawcy, rozstrzygają przepisy podatkowe. To z nich wynika, kiedy musimy zapłacić podatek za spadkodawcę. Zanim jednak do tego dojdzie, spadkobierca ma możliwość podjęcia aż trzech różnych decyzji, i może:

- przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi,
- przyjąć spadek z ograniczeniem odpowiedzialności za długi,
- odrzucić spadek.

W ostatnim przypadku – z oczywistych względów – nie ma mowy o odpowiedzialności, bo spadkobierca nie przyjmuje spadku.

Na podjęcie decyzji spadkobierca ma sporo czasu, bo aż 6 miesięcy. Jeśli w tym czasie nie złoży żadnego oświadczenia przyjmuje się, że spadkobierca przyjął spadek bez ograniczenia odpowiedzialności. A wtedy, jeśli spadkodawca miał jakiegokolwiek zaległości podatkowe – mogą zacząć się problemy.

Do chwili przyjęcia spadku spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wysokości spadku. Jednak od chwili przyjęcia spadku odpowiedzialność będzie ponosił za te długi z całego swojego majątku. Warto zatem sprawdzić, za co można odpowiadać i jak duże zaległości w podatkach miał nasz spadkodawca.

PULAPKI

Jeśli w ciągu 6 miesięcy nie podejmiemy decyzji o tym, że nie chcemy przyjąć spadku, może się okazać, że będziemy musieli zapłacić zaległe podatki za spadkodawcę. Brak decyzji z naszej strony traktowany będzie tak, jakbyśmy spadek przyjęli. A wtedy za podatki odpowiadać będziemy nie tylko z majątku otrzymanego w ramach spadku, ale także z naszego własnego majątku. Taki spadek może oznaczać dla

nas, że zamiast oczekiwanych korzyści, będziemy musieli jeszcze sami dopłacić.

Spadkobierca ponosi odpowiedzialność nie tylko za zaległości podatkowe spadkodawcy, ale również za odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych spadkodawcy. Odpowiedzialność dotyczy także pobranych, a niewpłaconych podatków z tytułu sprawowanej przez spadkodawcę funkcji płatnika lub inkasenta. Odpowiedzialność spadkobiercy dotyczy także niezwróconych przez spadkodawcę zaliczek na naliczony podatek od towarów i usług oraz ich oprocentowanie, opłaty prolongacyjnej, kosztów postępowania podatkowego oraz kosztów upomnienia i kosztów postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec spadkodawcy powstałych do dnia otwarcia spadku.

Termin przedawnienia

Ustawodawca pomyślał też o kolejnym rozwiązaniu. Postanowił mianowicie, że bieg terminów przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia śmierci spadkodawcy do dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku. Wszystko po to, by spadkodawca nie uniknął odpowiedzialności. Terminy te nie mogą jednak zostać zawieszony na nieokreślony czas. Bieg tych terminów ulega zawieszeniu nie dłużej niż do dnia, w którym upłynęły 2 lata od śmierci spadkodawcy. Można jednak uniknąć tych przykrych następstw albo przynajmniej spróbować je zminimalizować. Najłatwiej zrobić to występując do urzędu skarbowego o wydanie odpowiedniego zaświadczenia.

Zaświadczenie o wysokości zobowiązań spadkodawcy

Zaświadczenie o wysokości zobowiązań spadkodawcy organ podatkowy wydaje wtedy, gdy wnioskodawca złoży wniosek i wykaże, że może być spadkobiercą. W zaświadczeniu organ podatkowy zaświadcza – według stanu na określony dzień – o tym, ile wynoszą zobowiązania podatkowe spadkodawcy, jego zaległości w podatkach, a także czy prowadzone jest postępowanie podatkowe w sprawie określenia lub ustalenia wysokości zobowiązań podatkowych. Warto jednak pamiętać, że jeśli postępowanie podatkowe w sprawie określenia lub ustalenia wysokości zobowiązań podatkowych

spadkodawcy nie zostało zakończone, w zaświadczeniu podaje się przybliżoną wysokość zobowiązania na podstawie posiadanych danych co do podstawy opodatkowania.

Jak przygotować wniosek

Żeby w ogóle myśleć o uzyskaniu jakiegokolwiek zaświadczenia z urzędu skarbowego, potrzebny jest wniosek podatnika. Urząd skarbowy nie zaświadczy o niczym z urzędu. Urzędnik nie domyśli się, że podatnikowi potrzebne jest zaświadczenie. Żądając zaświadczenia musimy przygotować wniosek, najlepiej pisemny.

Krok 1

OZNACZENIE WNIOSKODAWCY I ORGANU PODATKOWEGO. We wniosku musimy podać dane wnioskodawcy: imię i nazwisko, adres miejsca zamieszkania lub pobytu, a także NIP. Należy także określić organ podatkowy, do którego kierowany jest wniosek, poprzez podanie nazwy organu i jego adresu. Wniosek kierujemy do naczelnika.

Krok 2

OKREŚLENIE ŻĄDANIA. We wniosku można podać podstawę prawną, niezbędne jest też określenie zakresu żądania, czyli, co chcielibyśmy, by organ podatkowy zaświadczył. Należy precyzyjnie formułować wniosek i wyjaśnić, o jakiej treści zaświadczenie nam chodzi, ponieważ organ poświadczy tylko to, czego zażądamy. Przede wszystkim musimy wnieść o wydanie zaświadczenia, ale warto również zapytać o prowadzone postępowania podatkowe w sprawie określenia lub ustalenia wysokości zobowiązań podatkowych spadkodawcy.

Krok 3

UZASADNIENIE. Kolejna czynność to uzasadnienie wniosku. W tej części należy wykazać, że możemy być spadkobiercami osoby, o której zobowiązania podatkowe pytamy. Konieczne zatem jest zamieszczenie informacji o sposobie dziedziczenia (ustawowe czy testamentowe), a także stopnia pokrewieństwa. Musimy pamiętać także o podaniu danych spadkodawcy: imienia i nazwiska, daty urodzenia, numeru NIP i daty śmierci oraz ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy.

Krok 4

ZAŁĄCZNIKI. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające, że możemy być spadkobiercami np. odpis wniosku o stwierdzenie nabycia spadku lub kopię testamentu. Należy je także wymienić we wniosku.

Krok 5

PODPIS. Wniosek trzeba koniecznie podpisać, przy czym powinien być to podpis własnoręczny.

Formalności

Wniesienie wniosku

Sporządzony wniosek podatnik powinien – w zależności od własnego uznania – albo złożyć w urzędzie skarbowym osobiście, albo przesłać pocztą listem poleconym.

Dodatkowe dokumenty

Urząd skarbowy, który ma wydać zaświadczenie, nie może żądać od podatnika żadnych zaświadczeń w celu potwierdzenia faktów lub stanu prawnego znanych mu z urzędu lub możliwych do ustalenia przez organ na podstawie posiadanej ewidencji, rejestrów lub innych danych albo na podstawie przedstawionych przez zainteresowanego do wglądu dokumentów urzędowych. Innymi słowy, urząd skarbowy nie może uzależnić wydania żadanego zaświadczenia od przedstawienia jakichkolwiek dokumentów. Co więcej – zawsze wtedy, gdy urząd żąda od podatnika zaświadczenia w celu potwierdzenia faktów lub stanu prawnego – jest obowiązany wskazać przepis prawa wymagający urzędowego potwierdzenia tych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia.

Termin

Zaświadczenie podatnik powinien otrzymać bez zbędnej zwłoki, czyli, jeśli to możliwe, niemalże od ręki lub z dnia na dzień – nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia.

W pewnych przypadkach podatnik powinien uzbroić się w cierpliwość, bo organ może potrzebować więcej czasu na wydanie zaświadczenia. Będzie tak wtedy, gdy przepisy wymagają, by organ przed wydaniem zaświadczenia ustalił, czy w stosunku do wnioskodawcy nie jest prowadzone postępowanie mające na celu ustalenie lub określenie wysokości jego zobowiązań podatkowych. Dotyczy to takich sytuacji, gdy żądamy zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzającego stan zaległości. Urząd skarbowy może też przed wydaniem zaświadczenia – jeśli uzna, że jest to niezbędne – przeprowadzić postępowanie wyjaśniające.

ZAPAMIĘTAJ

Zaświadczenie potwierdza stan faktyczny lub prawny istniejący w dniu jego wydania. Jeśli organ podatkowy odmówi wydania żadanego zaświadczenia lub zaświadczenia o żądanej treści, powinien wydać postanowienie, na które podatnik może złożyć zażalenie.

PODSTAWA PRAWNA

- **Art. 306a–306c i 306f ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).**

Anna Wojda